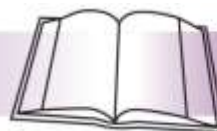

Voor ieder van ons een plaats aan de tafel,
voor ieder van ons schoon water en brood,
een veilige plek, een plaats om te schuilen,
een plaats in Gods licht als tafelman.

Vol vreugde ziet God naar mensen die recht doen:
zij scheppen geluk!
Vol vreugde ziet God naar mensen die recht doen:
zij scheppen recht en geluk!

	Dorpskerk Damhouderstraat 2A Aanvang: 10.00 uur	Kruisheuvelkerk Burg. Roeringlaan 6 Aanvang: 10.00 uur	De Leidraad Harriët Freezerhof 20 Aanvang: 9.30 uur
Zondag (groen) 4 september 2022	Ds. Tim van Iersel (te Wateringen) (S) Crèche, kindernevendienst	Ds. Hans Blom (te Almere) Crèche, kindernevendienst	Dhr. Mario Boelen (te Hoofddorp) Crèche, kindernevendienst
Zondag (groen) 11 september 2022		Ds. Fulco de Vries Bouwstra (S) Startzondag Crèche, kindernevendienst The Lounge	
Zondag (groen) 18 september 2022	Ds. Maarten Hameete Dienst van Schrift en Tafel Crèche, kindernevendienst	Ds. Dirk Jan Thijs (te Den Haag) Crèche, kindernevendienst	Ds. Fulco de Vries Bouwstra (S) Crèche, kindernevendienst
Zondag (groen) 25 september 2022	Ds. Fulco de Vries Bouwstra Crèche, kindernevendienst	(S) Ds. Maarten Hameete Crèche, kindernevendienst	Dhr. Ies de Jong (te Delft) Crèche, kindernevendienst

(S) = Deze dienst wordt live gestreamd en kunt u ook online meemaken.

Bij de diensten

U kunt de dienst online meemaken via www.kerkdienstgemist.nl (zoek op Leidschendam). Later een dienst kijken kan via www.pgleidschendam.nl onder het kopje 'mijn PGL online diensten' (wachtwoord: zie hieronder in 'Colofon'). Meeluisteren en terugluisteren kan ook via www.kerkomroep.nl.

Zondag 4 september 2022

Op deze zondag gaat ds. Tim van Iersel voor in de **Dorpskerk**. Hij is als geestelijk verzorger onder meer verbonden aan Leilinde. In februari was hij te gast bij het Zinnig Café.

Deze zondag gaat ds. Hans Blom uit Almere in de **Kruisheuvelkerk** voor. Ds. Blom is al jaren een bekende en geliefde gastvoorganger in de Kruisheuvelkerk. Na een aantal jaren gemeentepredikant te zijn geweest is hij predikant met bijzondere opdracht van de PKN en werkt hij op het Hoofdkwartier van het Leger des Heils in Almere. Hij is senior beleidsmedewerker voor identiteit & geestelijk leven en is gecertificeerd vertrouwenspersoon.

Colofon

Het Kerkblad, officieel orgaan van de Protestantse Gemeente te Leidschendam. Verschijnt eenmaal per maand. Het Kerkblad wordt gratis verstrekt. Een vrijwillige leesvergoeding op IBAN: NL20 RABO 0127 6046 50 t.n.v. PG te Leidschendam wordt op prijs gesteld. Aan gemeenteleden die Het Kerkblad per post ontvangen, worden de jaarlijkse portokosten in rekening gebracht.

Informatie over deze kerkgemeente: Algemene Kerkenraad, p/a Damhouderstraat 2a, 2266 AS Leidschendam.

Website: www.pgleidschendam.nl

gebruikersnaam: gemeente; wachtwoord: internet

Administratie abonnementen/adreswijzigingen, klachten over de bezorging:

Eef Schotman, Buizerdlaan 259, 2261 CV Leidschendam

Telefoon: (070) 327 20 04, e-mail: e.schotman@hccnet.nl

Redactiecommissie: Ingrid den Hartog, Albert de Jong, Harry Hoft en Leo Kloos. Eindredactie: Leo Kloos en Harry Hoft.

Redactieadres:

Kastelenring 31, 2261 HB Leidschendam, tel. (070) 327 26 30

e-mail: kerkblad@pgleidschendam.nl

Inleveren kopij:

Het volgende nummer verschijnt op 30 september en zal gegevens bevatten voor een periode van 5 weken: 1 oktober t/m 4 november.

Inleveren kopij: zo tijdig mogelijk, bij voorkeur via e-mail of als tekstbestand op usb-stick; anders uitgeprint of getikt op wit papier A4-formaat.

De termijn sluit vrijdag 23 september om 24.00 uur.

Overname van artikelen uit dit blad alleen met instemming van de redactie.

Druk: Editoo B.V., Schaapsdrift 49, 6824 GP Arnhem

Zondag 11 september 2022 (Startzondag)

Op zondag 11 september vieren we met elkaar het begin van een nieuw seizoen met de jaarlijkse startzondag in de **Kruisheuvelkerk**. In een feestelijke viering geven we het startschot voor een nieuw jaar van onderlinge ontmoeting, verdieping en bezinning. We hopen van harte dat u erbij bent, om zo ook samen dit nieuwe seizoen te beginnen.

Met zo'n jaarthema (zie **Jaarthema: Aan tafel!**) kan het niet anders dan dat we met elkaar aan tafel gaan! Om **9:00 uur** is er de mogelijkheid om voor de dienst samen te ontbijten. We zorgen voor veel lekkers, en we hopen dat u daarbij kunt zijn! Het is fijn als u uzelf opgeeft. Dat kan via ontbijt@pgleidschendam.nl, of via het pastoraal telefoonnummer. Mocht u zich niet hebben opgegeven, voel uzelf dan vrij om toch te komen!

Zondag 18 september 2022

In de **Dorpskerk** gaat ds. Maarten Hameete voor in een dienst van Schrift en Tafel.

Ds. Jan Dirk Thijs uit Den Haag is deze zondag gastvoorganger in de **Kruisheuvelkerk**. Na een carrière in het bedrijfsleven werd ds. Thijs predikant in Amsterdam-Watergraafsmeer. De laatste jaren woont hij weer in Den Haag (Scheveningen) en hij is momenteel waarnemend predikant in de Haagse Marcuskerk (Moerwijk, Laak, Transvaal) en verricht hulpdiensten in de Prinses Julianakerk in Scheveningen.

Duurzaam duurt het langst

Dit jaar bestaat Gouda 750 jaar en in dat kader is er een mooie tentoonstelling in de Sint Janskerk en het museum Gouda over het Wonder van Gouda. Tijdens mijn bezoek deze zomer heb ik weer met verwondering gekeken naar de soms wel 22 meter hoge Goudse Glazen (glas in lood ramen), die een mooie inkleuring bieden in de Nederlandse samenleving in de 16e en 17e eeuw: de tijd van Renaissance en Reformatie en de opstand tegen de koning van Spanje. Natuurlijk zijn er Bijbelse taferelen, maar er zijn ook historische gebeurtenissen uitgebeeld, zoals het ontzet van Leiden. De financiers van de Glazen komen uit verschillende hoeken van de samenleving, maar het meest opvallend voor mij was de financiering door verschillende stadsbesturen. In die tijd was de bouw en instandhouding van een kerkgebouw een gezamenlijke opgave voor de samenleving en niet alleen voor het kerkbestuur.

Onze eigen Dorpskerk was in de 17e eeuw ook uitgerust met glazen (ramen) die waren gefinancierd door hoogheemraadschappen en gemeentebesturen. Vanaf de 19e eeuw is de scheiding van kerk en staat stapsgewijs in Nederland doorgevoerd en kwamen de kerkgebouwen in eigendom van de kerkbesturen. Vandaag de dag is de verantwoordelijkheid om kerkgebouwen in stand te houden voor de kleiner wordende kerkgemeenschappen een steeds grotere financiële last. De oprichting van de Stichting Vrienden van de Dorpskerk was om die reden een belangrijke stap om ook andere maatschappelijke organisaties te betrekken bij de instandhouding van de Dorpskerk. En met een mooi resultaat, want de herinrichting van de Dorpskerk is mede door de grote inzet van het stichtingsbestuur mogelijk gemaakt.

Tijdens de bijeenkomst op 30 juni waren verschillende donateurs van de stichting en gemeenteleden bij elkaar om de resultaten van de herinrichting te bekijken en beleven. Tijdens Open Monumentendag op 10 september kunnen alle bezoekers zelf ervaren hoe de nieuwe inrichting van de Dorpskerk de

gebruiksmogelijkheden van het gebouw heeft vergroot en daarmee dit monument voor de komende jaren beschikbaar blijft. Daarmee krijgt het thema van deze editie van Open Monumentendag 'Duurzaam duurt het langst' voor mij een extra dimensie: zuinig zijn op de schatten die ons door voorgaande generaties in beheer zijn gegeven, zodat ook de generaties na ons daarvan kunnen genieten.

Ik hoop van harte dat we elkaar het komende kerkseizoen weer kunnen inspireren om de schatten die ons in de Bijbel, het geloof en zoveel mooie kunst, liederen en tradities zijn gegeven, levend te houden door ze met elkaar te delen en door te geven aan degenen die na ons komen. En laten we inzetten op het delen van al dat moois met de mensen om ons heen in Leidschendam en Leidschenveen, niet alleen op Open Monumentendag, maar alle dagen van het jaar.

Margreet Meijer

Kerkkalender

voor Leidschendam
en Leidschenveen

Overzicht van activiteiten van de Protestantse Gemeente te Leidschendam, september 2022

Datum	Activiteit	Locatie	Contactpersoon
Vr. 2 september, 10.00 uur	Buurtjesochtend Prinsenhof laag	Kruisheuvelkerk	pastoraalcentrum@pgleidschendam.nl
Vr. 9 september, 10.00 uur	Buurtjesochtend De Zijde	Kruisheuvelkerk	pastoraalcentrum@pgleidschendam.nl
Za. 10 september, 10.00 uur	Nazomerfeest	Dorpskerk	
Zo. 11 september, 9.00 uur	Ontbijt startzondag	Kruisheuvelkerk	ontbijt@pgleidschendam.nl
Wo. 14 september, 10.00 uur	Spelletjes 60+	De Binnenhof	
Do. 15 september	Oud papier	Dorpskerk	
Vr. 16 september, 10.00 uur	Buurtjesochtend Park Veursehout	Kruisheuvelkerk	pastoraalcentrum@pgleidschendam.nl
Vr. 23 september, 10.00 uur	Buurtjesochtend 't Lien	Kruisheuvelkerk	pastoraalcentrum@pgleidschendam.nl
Wo. 28 september, 10.00 uur	Spelletjes 60+	De Binnenhof	
Wo. 28 september, 15.00 uur	Seniorenmiddag	De Leidraad	Plony Rotteveel, 06-21 42 73 74
Do. 29 september	Oud papier	Kruisheuvelkerk	
Vr. 30 september, 10.00 uur	Buurtjesochtend Duivenvoorde	Kruisheuvelkerk	pastoraalcentrum@pgleidschendam.nl
Wekelijks			
Di. 10.00 uur	Koffiedrinken	De Leidraad	
Di. 20.00 uur	Christelijke meditatie	Kruisheuvelkerk	
Wo. 10.00 uur	Terras 't Kruispunt	Kruisheuvelkerk	
Wo. 12.00 uur	Korte viering en Open kerk	Dorpskerk	

In onze nieuwsbrief en op de website staat de meest actuele informatie.

Koffiedrinken in De Leidraad

Elke dinsdagmorgen is er vanaf 10.00 uur de mogelijkheid om koffie te drinken in De Leidraad. Terwijl de dampende bakjes koffie en thee op tafel staan worden de wetenswaardigheden van de week gedeeld, herinneringen opgehaald en wat er dan ook maar ter tafel komt (en dat is een hoop). U bent van harte welkom om langs te komen om met elkaar een kop koffie te drinken en bij te praten. Tot snel!

Fulco, Annemieke en Maarten

Taartverkoop voor Godly Play

Na afloop van de dienst op 11 september, startzondag, willen we een oude gewoonte weer oppakken: taartverkoop door de leiding van de kindernevendienst. De opbrengst is bestemd voor Godly Play. U kunt contant betalen, maar ook met de pin of via QR. Geen tijd om koffie te drinken? U kunt ook wat meenemen voor thuis. We hopen dat het zal smaken!

Wilma Bemer

Nazomerfeest

Op **zaterdag 10 september** is er tijdens het nazomerfeest van 10.00 tot 16.00 uur van alles te doen bij en in de Dorpskerk. Buiten op het plein is er de verkoop van broodjes hamburger en lekkere saté. Binnen, in de voorzaal is de verkoop van koffie/thee en fris met een lekkere koek. In De Binnenhof is er de welbekende boekenverkoop en zijn er zitjes waar u uw koffie en thee kunt opdrinken. Voor de kinderen zetten we daar een knutseltafel neer waar ze zich heerlijk zelf kunnen vermaken. En ook dit jaar is de toren weer open. We zetten de grote tent op, dus regen of niet, wat ons betreft kan het doorgaan. We hopen dat het erg gezellig wordt. Tot dan!

PS. Het is die dag ook open monumentendag. De 'Stichting vrienden van de Dorpskerk' draagt zorg voor een programma in de kerk (zie elders in het kerkblad).

Alja, Arie, Coert, Liesbeth, Maarten
Rob, Ron, Ronald en Wilma

Seniorenmiddag Leidschenveen

Op **woensdag 28 september** wordt er weer een seniorenmiddag gehouden in De Leidraad. Na de opening door ds. Maarten Hameete geeft Tineke Domburg een presentatie over haar reis in Afrika. Zij en Ruud reisden van Kaapstad door Namibië naar de Victoria Watervallen. Door middel van foto's wil zij ons verslag doen van de mooie dingen die zij gezien hebben. De middag begint om 15.00 uur met een kopje koffie of thee en eindigt rond 17.00 uur. Mocht het vervoer een bezwaar zijn dan kunt u contact opnemen met ondergetekenden.

Wij hopen u allen weer te mogen verwelkomen.

Plony Rotteveel, 06-21 42 73 74
Dory de Niet, 070-367 70 43

Kerkcafé

Je leert elkaar kennen aan tafel, en dat gaat het beste als daar iets lekkers op staat. Daarom is er dit seizoen elke eerste vrijdag van de maand een heus kerkcafé!

Naast de gezelligheid van elkaar ontmoeten, en het lekkers op tafel, zal elke avond ook een bijzonderheid hebben. Zo gaan we op **7 oktober** met elkaar een pubquiz doen, houden we op **4 november** een bierproeverij en gaan we op **2 december** met de Top2000-stemweek aan de slag. Schrijf de datums op de kalender, en dan zien we je graag!

Fulco, Annemieke en Maarten

Terras 't Kruispunt op volle zomertoeren!

We beleven een prachtig zomerseizoen met het terras: we hebben nog niet eerder zoveel buiten kunnen zitten en kunnen genieten van het mooie weer. We zagen naast de bekende trouwe bezoekers ook een aantal nieuwe bezoekers. Ook u kunt op woensdagochtend eens een kijkje komen nemen en... neem gerust iemand mee! De grote groep gastvrouwen/gastheren staat voor u klaar. Zij worden weer hartelijk bedankt voor hun inzet! De eerstvolgende lunch na het koffiedrinken op het terras is op **woensdag 7 september**. Het laatste terras is op **28 september**.

Krijn Jongejan
Harry van Tol

Vooraankondiging: Black Gospel adventsproject

Weten jullie het nog? Februari 2020, het Black Gospel project: een paar keer oefenen, een prachtige, energieke uitvoering, enthousiaste deelnemers én projectleider Clifton Grep.

We hebben nu de mogelijkheid om opnieuw met Clifton een project te doen, en wel met advent. Kerst- en adventsliederen, gospels, maar dan anders dan anders. Een paar keer oefenen, en dan een uitvoering op **zondag 11 december**. Wie kunnen er allemaal meedoen? Iedereen die van zingen houdt!

Het lijkt ons mooi om er een gezamenlijk, breed project van te maken, niet alleen voor leden van onze eigen PGL, maar juist veel breder. Want: wie heeft er nu geen zin in zo'n spetterend feest?!

De eerste verkenning smaakt al naar meer, we hopen eind september, dus ook in het volgende kerkblad, meer duidelijkheid te hebben over de invulling van het project. Wél kan iedereen die nu al weet dat zij/hij mee wil doen zich opgeven, bij voorkeur per e-mail bij Maarten of Fulco. Hopelijk doen jullie mee - wij hebben er in ieder geval al veel zin in!

Clifton, Maarten en Fulco

Black Gospel Experience 16 februari 2020

Kerkdienst op de boerderij

Op zondag 24 juli was de kerkdienst op de boerderij van Arie Breedijk. En er kwamen zoveel mensen dat er niet genoeg stoelen klaar stonden.

Arie Breedijk klom op zijn tractor en bracht een stapel hooibalen naar het weiland zodat er voor iedereen een plaats was. Het was een heel bijzondere dienst met uitzicht op de drie molens. Indrukwekkend hoe de lezing en de overdenking van psalm 8 daar buiten klonk:

*HEER, onze Heer,
hoe machtig is uw naam
op heel de aarde.*

*Uw luister aan de hemel wordt bejubeld
door de mond van kinderen en zuigelingen.
Tegen uw vijanden hebt U een macht gebouwd
om hun wraak en verzet te breken.*

*Zie ik de hemel, het werk van uw vingers,
de maan en de sterren door U daar bevestigd,
wat is dan de sterveling dat U aan hem denkt,
het menskind dat U naar hem omziet?*

*U hebt hem bijna een god gemaakt,
hem gekroond met glans en glorie,
hem toevertrouwd het werk van uw handen
en alles aan zijn voeten gelegd:*

*schapen, geiten, al het vee,
en ook de dieren van het veld,
de vogels aan de hemel, de vissen in de zee
en alles wat trekt over de wegen der zeeën.*

*HEER, onze Heer,
hoe machtig is uw naam
op heel de aarde.*

Nieuws uit de gemeente

Pastoraal Centrum

Wilt u bezoek van iemand van de kerk? Heeft u een vraag? Of wilt u bijvoorbeeld een ziekenhuisopname doorgeven? Neem dan contact op met het pastoraal centrum. Voor dringende gevallen (bijvoorbeeld bij overlijden) is het pastorale nummer altijd bereikbaar: (070) 327 84 13

E-mail: pastoraalcentrum@pgleidschendam.nl

Spreekuren: dinsdag, woensdag en donderdag
van 9.00 tot 10.00 uur

Pastoraal coördinator: Annemieke Hartman

Predikanten

Ds. Fulco de Vries Bouwstra

Werkdagen: dinsdag tot en met vrijdag

Telefoon: (070) 301 94 49

E-mail: ds.devriesbouwstra@pgleidschendam.nl

Ds. Maarten Hameete

Werkdagen: dinsdag tot en met vrijdag

Telefoon: 06-83 82 74 34

E-mail: ds.hameete@pgleidschendam.nl

Meeleven

Heeft u suggesties voor bloemengroeten, gaat u binnenkort verhuizen of wacht u op een operatie? Laat het ons weten, via het pastorale nummer, e-mail of de app. Zo kunnen we naar elkaar blijven omzien, ook wanneer we elkaar niet in de kerk ontmoeten.

In memoriam Wil van Valen

Op 2 juli is overleden Willempje Cornelia van Valen-de Jong in de leeftijd van 86 jaar. Wil is de weduwe van Leen en woonde aan de Spechtlaan. Op haar 29e kreeg ze als moeder van drie kinderen reuma. Ondanks dat ze hierdoor altijd pijn had, bleef ze een actief leven leiden en voor anderen zorgen. Het geloof betekende veel voor haar en ze voelde zich enorm verbonden met het volk Israël. Een van haar levensmotto's was: onderzoek alle dingen en behoud het goede. Daar hebben we bij stil gestaan tijdens de afscheidsbijeenkomst in crematorium Iepenhof in Delft. We denken aan de kinderen, kleinkinderen en allen die Wil moeten missen. Dat de herinneringen tot een zegen mogen zijn.

Annemieke Hartman

In memoriam: Johannes Wondergem

Op 2 juli is Johannes Wondergem op 89-jarige leeftijd overleden. Hij woonde samen met zijn Reiny, zijn vrouw, aan het Kapelpad. Geboren op 26 augustus 1932 groeide hij in Arnhem op. Daar had hij een bewogen jeugd, waarin hij onder andere de Tweede Wereldoorlog en de watersnoodramp van 1953 meemaakte. Jo was een actieve en positieve man, die met veel liefde voor zijn vrouw en kinderen zorgde. Op 7 juli was de uitvaartdienst waarin ds. Maarten Hameete voorging. We wensen Reiny, en hun kinderen Joke en Edo veel sterkte bij dit verlies.

Ds. Maarten Hameete

Jaartheme: Aan tafel!

In de kerk speelt het samen aan tafel gaan een belangrijke rol. En niet voor niets, want ook in de Bijbel lezen we vaak over maaltijden. Of dat nu de vluchtige maaltijd is voorafgaand aan de exodus of de vele maaltijden die Jezus met mensen van allerlei rangen en standen heeft. Waar je samen eet, daar deel je ook het leven. In de kerk is samen aan tafel nooit zomaar iets.

Daarom zijn we bijzonder blij met het jaartheme van de Protestantse Kerk van dit jaar. Aan tafel! is ons uit het hart gegrepen, en we kijken ernaar uit hier met elkaar mee aan de gang te gaan. Wekelijkse maaltijden, avondmaal, koffietafels, liturgische tafels. We zullen vaak aan tafel gaan dit jaar. En ook nu zal dat niet zomaar zijn. Waar we samen aan tafel gaan, daar delen we ook het leven. Met al het moois en moeilijks wat daarbij hoort.

We hopen dat we daarin als gemeente naar elkaar toe mogen groeien, en dat we aan tafel mogen ontdekken dat we niet alleen zijn. Dat we mogen ontdekken dat God zelf er ook bij wil zijn, net zoals de Emmaüsgangers Jezus ontmoeten in de onbekende die met hen oploopt en met hen het brood deelt.

We kijken er naar uit. En hopen op uw aanwezigheid bij al die momenten van ontmoeting, verdieping en bezinning. We zullen het met elkaar dragen, en die vele handen maken licht werk. Aan tafel!

Fulco, Annemieke en Maarten

Buurtjesochtenden Heuvelwijk

Net als in het voorjaar houden we de komende maanden een serie buurtjesochtenden in de Kruisheuvelkerk. Elke week nodigen we een aantal buurtgenoten uit voor een ochtend in de kerk om elkaar te ontmoeten en te inspireren. Ook dit keer zorgen we voor een creatieve en laagdrempelige manier om met elkaar in gesprek te gaan en elkaar (beter) te leren kennen. Telkens staat om 10.00 uur de koffie klaar, beginnen we om 10.15 uur en sluiten we af rond 11.30 uur. We vinden het fijn als u zichzelf aanmeldt, maar u kunt altijd aanschuiven. Voor alle voorkeursleden én alle mensen die overdag niet kunnen is er ook een buurtjesavond. Ook hiervoor vinden we het fijn als u zich aanmeldt.

De data:

- Vrijdag 2 september Prinsenhof laag
- Vrijdag 9 september De Zijde
- Vrijdag 16 september Park Veursehout
- Vrijdag 23 september 't Lien
- Vrijdag 30 september Duivenvoorde (wijk)
- Woensdag 5 oktober Prinsenhof hoog
- Woensdag 12 oktober De Heuvel/Amstelwijk/Raadhuiskwartier
- Woensdagavond 19 oktober 20.00 uur Voorkeursleden en mensen die overdag niet kunnen

Verantwoording

Bij een huisbezoek heb ik een gift gekregen van 50 euro als dank én voor de continuering van het streamen van onze kerkdiensten. Het is heel fijn dat we weer naar de kerk kunnen komen (en blijf dat ook vooral doen!), maar voor mensen die aan huis gebonden zijn is het een uitkomst, dat streamen. Dank voor deze bijdrage, daar kunnen we wat mee!

Ds. Fulco de Vries Bouwstra

Algemene Kerkenraad

Scriba: dhr. Floris van Hoek

Telefoon: 06-26 57 40 25

E-mail: scriba.ak@pgleidschendam.nl

Uit de Algemene Kerkenraad

Over de ontwikkelingen van onze Protestantse Gemeente heeft de Algemene Kerkenraad weer gesproken in de

vergadering van 24 augustus. Afgelopen tijd zijn we als ambtsdragers stapje voor stapje verschillende zaken aan het voorbereiden die in de komende weken zichtbaar worden voor velen en onze toekomst vorm gaan geven. Dit zijn die ontwikkelingen:

- Bij het bespreken van de notulen van de afgelopen vergaderingen (18 mei en 7 juli) is weer verder gesproken over het voornemen om toe te werken naar één kerkenraad. Deze opvolgende gezamenlijke vergadering van alle ambtsdragers was wederom in een goede en vrije sfeer waar ieders geluid en argument gehoord is. Er is collegiaal contact met de Classis over de wijze waarop we dit organiseren, met positieve weerklank.
- De gezamenlijke vergadering heeft zich gecommitteerd aan het streven om vanaf **1 januari 2023 met één Kerkenraad** voor de Protestantse Gemeente Leidschendam/Leidschenveen verder sturing te geven aan onze protestantse gemeente. De officiële besluitvorming geven wij vorm zoals de spelregels dat van ons vragen en u wordt hier de komende tijd verder over op de hoogte gehouden en voor uitgenodigd.
- De stappen die we nu voor ogen hebben zijn:
 - Nieuw voorstel voor beleid en plaatselijke regeling op 28 september in AK;
 - Deze voorstellen bespreken in de wijkkerkenraden;
 - Bespreking en aanzet tot besluitvorming door alle ambtsdragers van de PGL in de gezamenlijke vergadering van 13 oktober;
 - Met de leden van de gemeente bespreken van de plaatselijke regeling tijdens de gemeenteeavond op de eerste woensdag van november;
 - Uiteindelijk vaststelling in de AK-vergadering van begin december;
- Een aanstaande modernisering van De Binnenhof (nevenruimtes Dorpskerk) heeft veel energie en toewijding gevraagd van onder meer de leden van het College van Kerkrentmeesters (CvK). Dit heeft geleid tot een advies dat in de Algemene Kerkenraad besproken moest worden. Als eindverantwoordelijke voor het wel en wee van de hele gemeente wordt aan de Algemene Kerkenraad PGL gevraagd een besluit te nemen over een aanzienlijke investering voor die verbouwing (buiten het reguliere onderhoud).
- Besloten is om **niet nu akkoord te gaan** met de gevraagde investering voor het verbouwen van De Binnenhof. Dit besluit is in lijn met het afgegeven advies van het College van Kerkrentmeesters (CvK), negatief over de financiering en tegelijkertijd positief over de kwaliteit van de bouwplannen.
- Voor zo'n ingrijpende uitgave als de plannen voor De Binnenhof moet eerst helder en concreet beleid worden geformuleerd over de lange termijn toekomst van onze gemeente. In het bijzonder over de plek (of plekken) die in de toekomst gebruikt gaan worden om samen te komen.
- Met bovenstaand negatief besluit, heeft het huiswerk dat er al lag voor de ambtsdragers (samen met de gemeentelieden) meer spoed gekregen. Op korte termijn moet een helder beleidsplan komen voor de toekomst van onze gemeente. In het bijzonder over het kerk en gemeente zijn als PG Leidschendam-Leidschenveen en over de vormen en belevingen. Dit aanstaande beleidsplan zal een duidelijke onderbouwing gaan formuleren om vervolgens te kunnen vertalen naar een balans tussen beoogde uitgaven en verwachte inkomsten.
- De verschillende commissies zijn verder aan de orde geweest. U leest ongetwijfeld verder in dit kerkblad over de nieuwe activiteiten die georganiseerd worden. Wat fijn dat er zoveel van u betrokken zijn voor de medemens, jong, oud, et cetera, die gelukkig altijd bij onze gemeente welkom is.

Het bovenstaande geef ik u zo helder en zakelijk mogelijk weer. Zonder u alle smaken te mogen meegeven, kan ik u wel verzekeren dat op verantwoorde wijze met elkaar gesproken wordt als ambtsdragers over de argumenten en emoties die de bovenstaande besluitvorming van ons vergen. Mocht u iets opvallen of dwars zitten, vraag alstublieft open en nieuwsgierig aan een ambtsdrager welk gedachtegoed daar mee te maken heeft. De toon van uw vraag helpt zeer in het broodnodige constructieve gesprek waarmee we onze christelijke toekomst vorm willen geven.

Floris van Hoek, scriba AK

Vlietwijk

Kerkgebouw: Dorpskerk, Damhouderstraat 2

Telefoon: (070) 320 42 24

Koster: mw. Shirley Hofland, 06-12 33 14 99

E-mail: info.binnenhof@pgleidschendam.nl

Pastoraal Centrum: (070) 327 84 13

Scriba: mw. Diny de Jong, (070) 320 24 84

E-mail: scriba.vlietwijk@pgleidschendam.nl

Postadres: Damhouderstraat 2A, 2266 AS Leidschendam

Autorijdienst

Voor vragen over de autorijdienst kunt u terecht bij de coördinator van de autorijdiensten: Harry Hoft, (070) 320 10 90 of harryhoft@casema.nl.

Vlietwijkberaad

Op **zondag 18 september** is er na de kerkdienst weer een Vlietwijkberaad. U bent allemaal uitgenodigd bij de koffie na de kerkdienst. Een goede gelegenheid om elkaar na de vakantieperiode weer te spreken.

Namens de wijkkerkenraad Vlietwijk,

Diny de Jong, scriba

Naar de middelbare school

Op **zondag 18 september** willen wij tijdens de kerkdienst aandacht besteden aan het feit dat Dirk van Romburgh en Roemer van der Wilt dit schooljaar naar de middelbare school gaan. Een hele stap van de basisschool met één docent naar de middelbare school met steeds andere docenten. Vaak ook veel nieuwe kinderen. Toch een heel andere wereld.

Het betekent ook de overstap van de Kindernevendienst naar The Lounge. Er daar willen we even bij stil staan.

We hopen op een fijne dienst met elkaar.

Gonnie, Margreet en Wilma

Heuvelwijk

Kerkgebouw: Kruisheuvelkerk, Burg. Roeringlaan 6

Telefoon: (070) 327 44 61

Koster: dhr. Ebo Roek

E-mail: koster.heuvelwijk@pgleidschendam.nl

Pastoraal Centrum: (070) 327 84 13

Scriba: dhr. Gert van Ingen

Telefoon: (070) 369 43 03

E-mail: scriba.heuvelwijk@pgleidschendam.nl

Postadres: Burg. Roeringlaan 6, 2262 EC Leidschendam

Autorijdienst

Voor vragen over de autorijdienst kunt u terecht bij de coördinator van de autorijdiensten: mevrouw Den Hartog-Snoei, (070) 327 46 04.

Uit de wijkkerkenraadsvergadering Heuvelwijk

Op 7 juli vergaderde de wijkkerkenraad Heuvelwijk in de Kruisheuvelkerk. Hierbij zijn onder andere de volgende zaken aan de orde gekomen:

- **Sterk voor Noord en Week tegen Eenzaamheid:** De informatiemarkt die op 24 september zou worden georganiseerd vanuit het programma Sterk voor Noord (het versterkingsprogramma voor de wijk Leidschendam-Noord) gaat vanwege te weinig vrijwilligers niet door. Wel worden in de Week tegen Eenzaamheid (29-9 t/m 6-10) diverse activiteiten in de wijk georganiseerd. Bij een commissie die de week gaat invullen, kunnen we voorstellen indienen voor activiteiten in die week. Ons plan is om op 2 oktober een laagdrempelige dienst met aangepast thema te houden, en op maandag 3 oktober een 'buurt-tafel' te organiseren in de Kruisheuvelkerk.

- **Collectanten:** Er zijn nog steeds te weinig collectanten. Momenteel wordt ter plekke gekeken wie er vanuit de kerkzaal een helpende hand kan bieden. Voorlopig gaan we hiermee door.

- **Bezinning over onze toekomst:** Er was een ander bezinningsonderwerp voorbereid maar er ontstond spontaan een pleinaire discussie over de uitdagingen waar we als kerkelijke gemeente voor staan. Zo is het aantal gemeenteleden per kerkdienst lager dan voor de coronatijd. Als mogelijke oorzaken wordt gedacht aan vergrijzing, het 'uitgesleten' zijn van de gewoonte om iedere zondag naar de kerk te gaan, en het gemak van digitaal aansluiten. Ook de inkomsten, die al onvoldoende waren, lopen verder terug. Als wij niet zelf op tijd maatregelen nemen, worden ze voor ons gemaakt. Vragen die zoal leven zijn: hoe kunnen we zelf aan het stuur blijven? Welke besluiten zijn nodig om onze toekomst te waarborgen, en wie zullen de trekkers en ambassadeurs zijn van de benodigde veranderingen? Wie, wat en hoe dan ook: het is van belang te streven naar zo breed mogelijke inzet van en draagvlak bij onze gemeente. De toekomst van de kerk is immers van ons allemaal! We zagen dit als goede uitdagingen en vragen om onze gedachten over te laten gaan in de zomervakantie.

Ingrid den Hartog, voorzitter

Evenementen Kennedyplein 2022

Op het President Kennedyplein staan inmiddels weer evenementen zoals vlooiemarkten in de planning. Het is dan niet mogelijk om fietsend het plein over te steken of de auto op het plein te parkeren. De Kruisheuvelkerk is dan het beste te bereiken vanaf de Heuvelweg (in plaats van de Noordsingel). Een vergunning betekent niet altijd dat het evenement ook daadwerkelijk plaatsvindt. De volgende evenementen zijn momenteel op het President Kennedyplein gepland:

- Zondag 18 september 2022 Kermis

- Zondag 16 oktober 2022 Vlooiemarkt.

Leidschenveen

Kerkgebouw: De Leidraad, Harriët Freezerhof 20

Pastoraal Centrum: (070) 327 84 13

Scriba: momenteel vacant

Telefoon: geen (alleen per e-mail bereikbaar)

E-mail: scriba.leidschenveen@pgleidschendam.nl

Postadres: Harriët Freezerhof 20, 2492 JD Den Haag

Autorijdienst

Vacant

Bericht vanuit de kerkenraad Leidschenveen

De schoolvakanties zijn weer voorbij en we kijken terug op een mooie zomer, waarin we mooie diensten in gezamenlijkheid hebben gehad. In de komende maand zal de wijkkerkenraad en de AK verder spreken over de toekomst van de PGL, waarbij we begin oktober na de dienst weer een moment willen hebben om iedereen over het proces bij willen praten.

Hou de activiteitenkalender goed in de gaten er komen weer leuke en mooie dingen aan, mocht vervoer een probleem zijn, laat dat vooral weten, dan kunnen we kijken of er een oplossing voor is. Als we het niet weten, dan kunnen we ook niet meedenken en helpen oplossen als de activiteiten op een plek iets verder weg plaatsvinden.

Namens de wijkkerkenraad,

René Bron

College van Kerkrentmeesters

Scriba: dhr. Rob Taag

Telefoon: 06-18 27 46 66

E-mail: scriba.cvk@pgleidschendam.nl

IBAN: NL20 RABO 0127 6046 50 t.n.v. PG te Leidschendam

IBAN: NL08 INGB 0000 0066 66 t.n.v. penningmeester PG te Leidschendam onder vermelding van *vrijwillige bijdrage*

Secretaris: vacatureE-mail: diaconie@pgleidschendam.nl

IBAN: NL92 RABO 0127 6072 34

IBAN: NL96 INGB 0000 1175 05

Collectebestemmingen

In het laatst verschenen kerkblad hebben we al aangegeven dat we de laatste tijd minder kunnen overmaken naar de collectedoelen en we willen daar nogmaals aandacht voor vragen. We merken bij de diaconie dat de collectes teruglopen. Niet alleen wij merken dat maar ook de kerkrentmeesters. We willen graag de doelen weer volop ondersteunen en willen dan ook vragen om bij het verlaten van de kerk te denken aan de collectes. In de Dorpskerk en Kruisheuvelkerk zal er iemand met de collectezakken bij de uitgang staan. In De Leidraad zullen we de huidige bussen onder de aandacht brengen. En uiteraard kunt u gebruik maken van de digitale mogelijkheden.

We gaan het nieuwe seizoen in, waarin weer een hoop staat te gebeuren. Een seizoen waarin we elkaar zullen ontmoeten, maar laten we daarbij ook denken aan de mensen voor wie dit niet zo makkelijk is en omkijken naar deze mensen en ze op wat voor wijze dan ondersteunen

Mocht u geld naar de rekening overmaken van de diaconie, wilt u dan zo vriendelijk zijn om collectedoel en/of datum aan te geven. Dit omdat we iedere week voor een ander doel collecteren. We willen de onderstaande wekelijkse collectedoelen onder de aandacht brengen. En verder willen we ook de collecten-app 'Appostel' onder uw aandacht brengen, waarbij het makkelijk is om vanuit een tegoed of iDeal te betalen; hieronder staat hoe het werkt.

Collecten-app - digitaal collecteren

In de kerk maar ook als thuis-luisteraar of -kijker kunt u digitaal een bijdrage geven voor een collecte. Via een app genaamd 'Appostel' op uw telefoon kunt u via iDeal of via een tegoed binnen de app anoniem uw bijdrage overmaken aan de kerk. Die app kunt u downloaden van APP STORE (Apple) of GOOGLE PLAY (Android). Een handleiding is digitaal op te vragen via het e-mailadres van de secretaris. Heeft u hulp nodig bij de app, mail dan ook gerust.

Verder kan een bijdrage voor een collectedoel ook overgemaakt worden naar bovengenoemde bankrekeningnummers t.n.v. College van Diakenen PGL o.v.v. het collectedoel waar uw gift voor bestemd is. Een bijdrage voor de kerk en/of de diaconie is aftrekbaar bij uw belastingaangifte. Dat is ook van toepassing wanneer u een collectebijdrage geeft via de collecten-app of rechtstreeks stort op de bankrekening van het College van Diakenen.

Zondag 4 september - Kerk in Actie - Werelddiaconaat Myanmar: Een volwaardige plek voor mensen met een beperking.

Gezinnen in Myanmar met een gehandicapt kind of gehandicapte volwassene, zijn extra kwetsbaar. Zij behoren vaak tot de allerarmsten en hebben daarnaast te maken met extra (medische) kosten. Kerk in Actie ondersteunt deze gezinnen niet alleen met zorg en revalidatie, maar helpt mensen met een handicap ook bij het vinden van werk. Daarnaast krijgen lokale kerken en gemeenschappen voorlichting en training over hoe zij mensen met een beperking een volwaardige plek kunnen bieden en hen diaconaal kunnen ondersteunen.

Zondag 11 september - Protestantse Kerk - Jong Protestant De kerk: een thuis voor jongeren.

Jongeren zijn de toekomst van de kerk! Des te belangrijker dat zij zich er thuis voelen, dat ze serieus worden genomen en dat ze een volwaardige stem hebben. Onderzoek maakt duidelijk dat kerken die hier zorgvuldig mee omgaan aantrekkingskracht hebben op kinderen en jongeren. Daarom ontwikkelt Jong Protestant, de jeugdwerkorganisatie van de Protestantse Kerk, materialen voor jeugdwerkers en andere vrijwilligers die eraan bijdragen dat de kerk een plek is waar kinderen en jongeren zich gezien en geliefd voelen.

Zondag 18 september - ZWO project 2021 - 2022**Hospice Gentlecare**

Ruim tien jaar geleden zijn Ivonne en Tommie Gentle in Britstown (Zuid-Afrika) gestart met de opvang van zieken in hun omgeving omdat via de officiële gezondheidszorg veel mensen niet de noodzakelijke zorg konden krijgen. Dankzij de goede zorg die wordt verleend hebben steeds meer mensen in Britstown en omgeving dit hospice leren kennen en waarderen. Daardoor ontstond de noodzaak om de bestaande ruimten te verbouwen en uit te breiden. Het hospice beschikt na de verbouwing over een intensive-care kamer, twaalf bedden voor terminale patiënten en tien bedden voor herstellende patiënten die niet naar huis kunnen. Er is ook een aparte vleugel bijgebouwd voor de opvang van kinderen. In het hospice worden circa tweeëndertig patiënten opgevangen waaronder negen kinderen met ernstige problemen die nergens anders terecht kunnen. Ivonne en Tommie Gentle die deze zorg zijn gestart worden nu bijgestaan door een team van zestien medewerkers. Die medewerkers kunnen hun werk doen mede dankzij de financiële steun uit Leidschendam. Het contact met dit hospice is ontstaan via familiecontacten van gemeenteleden in onze gemeente. In het kerkblad leest u regelmatig informatie van de werkgroep Hospice/Zorgcentrum Gentlecare. Deze werkgroep wordt o.a. gesteund door onze diaconie.

Zondag 25 september - Vredeswerkcollecte Kerk in Actie**Zending Colombia: Vrouwen als vredestichters**

Colombia werd tientallen jaren lang geteisterd door een gewapend conflict. In 2016 werd er een vredesakkoord gesloten tussen de regering en guerrillabeweging FARC. Er moet nog steeds veel gebeuren om de samenleving weer op te bouwen. Vrouwen uit verschillende kerken verenigden zich voor een vreedzame samenleving. Zij willen vrouwen die slachtoffer waren van geweld tot steun zijn en zetten zich in voor verzoening en vredesopbouw. De helende kracht van Bijbelverhalen is hierbij een belangrijke inspiratiebron.

René Bron, penningmeester

Voor aankondiging Schoenendoosactie 2022

Ook dit jaar doet de diaconie weer mee met de schoenendoosactie. Let daarom op! Op dit moment liggen de winkels vol met schoolmaterialen zoals schriftjes (lijntjes geen ruitjes), potloden, puntenslijpers, gummen, kleurpotloden, pennen, et cetera. Doe dus nu alvast uw inkopen! Zodat u straks een schoenendoos goed kunt vullen.

Kijk op de website om te lezen wat er allemaal in een schoenendoos mag: <https://schoenendoosactie.nl/#checklist>.

Secretaris: mw. Dory de Niet

Telefoon: (070) 367 70 43

E-mail: zwo@pgleidschendam.nl**Beste gemeenteleden,**

Een nieuw kerkelijk seizoen gaat beginnen. Zo komt de ZWO-commissie binnenkort weer bij elkaar om nieuwe plannen te maken. In 2023 zullen wij met een nieuw tweejarig project beginnen en later in het voorjaar een mooi 40dagentijdproject. De komende maanden komen de ZWO-collectes nog ten goede aan Gentlecare in Zuid-Afrika. Via de berichten van Ivonne heeft u kunnen lezen hoe zeer zij onze financiële steun kunnen gebruiken om de mensen die op hun pad komen te helpen. We zijn iedereen zeer dankbaar die deze steun de afgelopen tijd mogelijk heeft gemaakt en hopen ook de komende maanden weer op u te kunnen rekenen. De eerstvolgende collecte is op zondag 18 september.

Dory de Niet, secretaris

Contactpersoon, namens de ZWO: dhr. Krijn Jongejan
Telefoon: 06-22 64 45 66
E-mail: krijn.jongejan@outlook.com
IBAN: NL33 RABO 0365 9080 02 t.n.v. Werkgroep Gentlecare van de PG te Leidschendam

Beste vrienden in Leidschendam

We hopen dat het met jullie goed gaat en dat jullie een mooie zomer hebben! We hebben hier in de Karo een extreem koude en natte winter. Het heeft abnormaal veel geregend. Wij hebben nog steeds heel veel verdriet over het overlijden als gevolg van leverproblemen van onze kleine Keano, waarover we eerder schreven. We zijn allemaal diep bedroefd omdat hij zo blij was met wat hij bij ons had. Maar we weten dat hij nu in rust is bij zijn hemelse Vader.

Het gaat in ons land nog steeds niet zo goed. We zitten nu elke dag uren zonder elektriciteit en het zal niet snel beter worden. Het is zo moeilijk om te zien dat patiënten, die afhankelijk zijn van zuurstofapparaten, sterven door zuurstofgebrek. We onderzoeken nu de mogelijkheden van zonne-energie, maar door de oorlog en de wisselkoers is een systeem met zonnepanelen heel duur geworden. Het leven heeft veel uitdagingen, maar we blijven positief en leven gewoon met het moment.

We stuurden jullie een tijdje geleden het verhaal van Robin die lijdt aan een ernstige spierziekte. Hij was er ook heel slecht aan toe toen hij bij ons binnen kwam. Hij werd door zijn familie in een kamer opgesloten en kreeg nooit goed te eten. Maar hij doet het nu heel goed. Hij is in gewicht veel aangekomen en loopt elke dag 40/50 stappen. Zijn geest bloeit op en het geeft ons veel vreugde om hem bij ons te hebben.

We willen jullie allemaal bedanken voor jullie liefde en gebeden, want dit is wat er gebeurt als we bidden! Heel erg bedankt voor alles; jullie steun betekent echt zoveel voor onze patiënten en we zien hier wonderen gebeuren. We wensen jullie nog een mooie nazomer. We zullen jullie volgende maand weer meer nieuws sturen. En wij wensen jullie het allerbeste en blijf veilig! Veel liefde en groeten vanuit Gentlecare.

Ivonne Gentle

Leidschendam's Kerkkoor

Secretaris: dhr. Marcel van Bommel
Telefoon: 06-28 77 65 47
E-mail: mojvbommel@ziggo.nl
Website: www.leidschendamskerkkoor.nl

Papiercontainer Kruisheuvelkerk

Aanpassing tijden van onze papiercontainer op elke laatste donderdag van de maand. Tussen 16:00 en 17:00 uur zullen er koorleden aanwezig zijn om te helpen. Er is alleen een wijziging in de avond, het koor repeteert sinds een jaar van 19:30 tot 21:30 uur waardoor de tijd van de papiercontainer iets is gewijzigd. Er zullen nu tussen 19:00 en 19:30 uur leden van ons koor bij de papiercontainer staan, er kan wel later gebracht worden, dan kan men het zelf neerzetten.

Namens het LKK,

Marjo van Wieren, voorzitter

Nieuws uit de Oecumene

Oecumenisch Vrouwenwerk Leidschendam-Voorburg

De startochtend van het nieuwe seizoen hopen we te houden op **woensdag 21 september van 10.00 tot 11.30 uur** in De Binnehof naast de Dorpskerk. Het thema is dit seizoen: *Nooit te oud om te leren*. Ieder die zich verbonden voelt of kennis wil maken met het vrouwenwerk is die ochtend van harte welkom. Aanmelden is nog steeds gewenst. En het advies om bij

klachten thuis te blijven geldt helaas ook nog steeds.

Aanmelden kan per mail p.korving@outlook.com of telefonisch 06-10 29 27 26. Weet u van harte uitgenodigd en vriendelijk gegroet door de leden van de kerngroep.

Plony Korving

Van heinde en verre

'Looft Hem met (psalmen en) geestelijke liederen'
Zingen vormt in de protestantse gemeenschap een van de belangrijkste onderdelen van de liturgie. Niet alleen de traditionele psalmen, maar in veel gemeenten ook gezangen uit het oude of nieuwe Liedboek.

Het oude of nieuwe Liedboek zijn er niet zomaar gekomen. Ze kennen opmerkelijke voorgangers waarop gemengd gereageerd werd in de afgelopen twee eeuwen.

Louter psalmen?

Het wordt wel de 'gezangenkwestie' genoemd, het beleid rond wat er gezongen mag worden in de eredienst. Al ten tijde van de Reformatie is het een groot thema: hoe uit je je geloof muzikaal? Waar Luther het zingen van allerlei soorten geestelijke liederen in de eigen taal stimuleert, is Calvijn strenger: het moeten louter psalmen zijn die door de gemeente worden gezongen. In de 16e eeuw al bepalen verschillende synodes in ons land dat alleen de Dathense berijming van de psalmen gezongen mag worden in de gereformeerde kerk, maar of daar écht naar geluisterd wordt? Veel gemeentes zingen verschillende hymnes en gezangen naast de psalmen.

Smijten met Evangelische Gezangen

Een paar liederen zijn wel toegestaan in de eredienst, bijvoorbeeld de Lofzang van Maria, die (met elf andere gezangen) wordt toegevoegd aan de Psalmberijming van 1773. Je ziet dat er in deze tijd daarnaast veel verschillende liedbundels en gezangboeken worden gemaakt, die vooral populair zijn buiten de staatskerk.

Het duurt niet lang voordat ook de synodes zwichten. Een commissie wordt samengesteld die in 1807 het eerste officiële gezangboek van de gereformeerden presenteert: Evangelische Gezangen, met maar liefst 192 liederen. Het zijn veel liedteksten van 18e-eeuwse Nederlandse dichters uit de verlichting, op de melodie van de bekende psalmen.

Niet iedereen is even blij met de gezangenbundel, het is een van de aanleidingen voor de Afscheiding in 1834. Hendrik de Cock gaat vurig in tegen het voorschrift van de synode om tijdens de zondagse eredienst minstens één lied uit het gezangboek te zingen. Op een zondag in 1840 gooit dominee Ledeboer de bundel in zijn kerk in Benthuizen zelfs driftig van de kansel. Hij begraaft het gezangboek vervolgens in de pastorietaan.

Bundel na bundel

Samen zingen voor God verbindt in geloof, maar deed dat in het verleden duidelijk niet altijd. Rond 1869 verschijnt de Vervolg-bundel op Evangelische Gezangen, met maar liefst 82 nieuwe liederen. Hierin moet een ander theologisch geluid naar voren komen dan in de al bestaande gezangen, meer orthodox en met

aandacht voor het verleden. Er zijn zelfs een aantal oude gezangen van Luther toegevoegd.

In 1934 verschijnt wéér een heel nieuw liedboek, de Hervormde Bundel, die na jaren van (afgewezen) concepten de gehele breedte van de Nederlandse Hervormde Kerk moet vertegenwoordigen. Met 150 psalmen in de oude berijming, 12 gezangen en 306 liederen. Ongeveer 150 liederen zijn overgenomen uit de eerdere bundels, er is dus veel nieuws toegevoegd. Opvallend is de grote variëteit in soorten liederen, afkomstig uit andere landen, denominaties en een ver verleden. Er zijn zelfs een paar gezangen uit de vroege middeleeuwen toegevoegd.

Het rode zangboek

In 1952 roept de Hervormde Kerk een gezangcommissie in het leven, die de Hervormde Bundel moet herzien. De opdracht verandert al snel: er moet een compleet nieuw liedboek komen, dat uiteindelijk in 1973 wordt gepresenteerd.

In het maakproces haken verschillende kerken aan: remonstranten, doopsgezinden, luthers en de Gereformeerde Kerken in Nederland. De gezangbundel vormt uiteindelijk een boeiend product van de Samen op Weg-beweging destijds. Dichters die al werken aan een nieuwe psalmberijming, zoals Willem Barnard, Jan Willem Schulte Nordholt, Ad den Besten en Jan Wit, wordt ook gevraagd de bestaande gezangen onder handen te nemen.

Het resultaat ken je vast: het Liedboek voor de Kerken, een roodleren zangboek met psalmen in een nieuwe berijming en 491 liederen, dat tot op de dag van vandaag in veel kerken wordt gebruikt. Meer dan 2,5 miljoen exemplaren zijn er sinds de eerste uitgave verkocht. Tegenwoordig wordt het vaak gezien als een bundel met klassieke kerkliederen, vooral in één (strofische) stijl.

Pluriforme kerk

De vraag om een nieuw liedboek ontstaat gaandeweg. Sinds 1973 zijn er immers veel meer kerkstromingen bijgekomen met een eigen, niet traditioneel liedrepertoire.

In 2013 komt het Liedboek – Zingen en bidden in huis en kerk uit. Acht protestantse kerkgenootschappen zijn hierbij betrokken geweest, zo'n 75 vrijwilligers verdeeld over verschillende werkgroepen en commissies hebben er ruim vijf jaar aan gewerkt. De bundel is gemaakt om te gebruiken in de kerkdienst, maar juist ook erbuiten.

Er staan niet alleen liederen in, maar ook teksten, gebeden en gedichten die passen bij een bijzonder levensmoment, of die speciaal bedoeld zijn voor kinderen. De strenge scheiding tussen psalm en gezang is ook verdwenen, liederen die gebaseerd zijn op een psalm, staan als a- of b-versie onder hetzelfde nummertje vermeld. Er is rekening gehouden met de huidige pluriformiteit van de kerk én wat een lied met de gelovige zelf doet.

Onveranderlijke kern

Al die verschillende zangbundels, liedboeken en reacties erop maken één ding duidelijk: zingen is belangrijk voor een gelovige. Op welke manier? Dat verandert door de tijd heen. Maar waarom zingen zo belangrijk is? Die kern verandert niet:

*Het is goed de Heer te loven,
uw naam te bezingen, Allerhoogste,
in de morgen te getuigen van uw liefde
en in de nacht van uw trouw.*

- Psalm 92 vers 2 en 3

(Uit <https://petrus.protestantsekerk.nl/artikel/>)

Binnengekomen berichten

= buiten verantwoordelijkheid van de redactiecommissie =

Protestants Christelijke Ouderenbond (PCOB)

Op dinsdag **13 september van 14.00 tot 16.00 uur** verzorgt Schout Bij Nacht b.d. Hank Ort een lezing voor de Contactmiddag van de Protestants Christelijke Ouderen Bond (PCOB) met als titel 'Van onderzeebootcommandant tot directeur bij de NAVO'. De middag vindt plaats in de Kruisheuvelkerk, Burgemeester Roeringlaan 6 te Leidschendam. Ook niet-leden zijn van harte welkom. De toegang is gratis.

Schout-bij-nacht Hank Ort (1957) komt uit een marine-familie. Zijn vader en grootvader waren bij de marine en onderzeebootcommandant, net als hij. Hank Ort heeft na zijn tijd bij de onderzeedienst diverse leidinggevende functies vervuld bij de marine. Zo was hij commandant van Hr. Ms. Rotterdam tijdens de bijdrage aan de Verenigde Naties missie in Liberia (2003), gaf hij leiding aan diverse grote internationale oefeningen zoals Joint Caribbean Lion met acht deelnemende landen en 4.500 militairen en commandeerde hij een multinationale taakgroep in de Indische Ocean voor Operatie Enduring Freedom (2006). Binnen de EU was Hank Ort een van de acht militaire pioniers die in 2000 de EU militaire staf in Brussel hebben opgezet. Binnen de NAVO gaf hij als chef-staf van het Maritieme Hoofdkwartier in Londen (2009-2013) leiding aan een internationale staf, onder meer in de NATO-operatie tegen piraten voor de kust van Somalië. Voor zijn werk in het hoofdkwartier ontving hij van de Secretaris Generaal van de NAVO de Meritorious Service Medal. Na zijn marine-loopbaan was hij actief als directeur van het NAVO Maritieme Onderzoekscentrum in La Spezia, Italië (2013-2017).

Sinds zijn terugkeer in Nederland, zet Hank Ort zich met Energy Common Leidschendam-Voorburg in voor de energietransitie in onze gemeente.

Atte Roskam, bestuurslid Communicatie PCOB LV
06-11 92 34 78, atteroskam@gmail.com

Eindelijk weer een Lieddag!

De Haagse Dominicus organiseert, in samenwerking met de Doopsgezinde Gemeente, eindelijk weer een Lieddag, na een door de coronapandemie gedwongen onderbreking van twee jaar. Een Lieddag dus om naar te snakken, als naar water. Dat is dan ook het thema: 'Om water'. Zonder water kun je niet leven, zonder zingen wordt het niks, dus wil je leven zul je zingen!

Huub Oosterhuis heeft een rijke bron van liederen over water gedicht, waar wij deze dag volop uit zullen putten.

Welkom

Iedereen die van zingen houdt is welkom om met elkaar bekende en onbekende liederen te zingen, onder leiding van de dirigent van het koor van de Haagse Dominicus Jan Hulsbergen, en begeleid door Gulmira Issabekova op vleugel en andere musici.

Waar en wanneer

Op **24 september 2022**, van 10.30 uur tot 16.00 uur in de Doopsgezinde Kerk, Paleisstraat 8, 2514 JA Den Haag. Bereikbaar met de tramlijn 1 en buslijn 24 vanaf het Centraal Station. De kerkzaal is open vanaf 10.00 uur.

Aanmelden en kosten

Graag even aanmelden met een e-mail naar ria.huisman@plagnet.nl. De kosten bedragen € 15,- te voldoen bij de ingang. Koffie, thee en een programmaboekje zijn inbegrepen, voor de lunch moet zelf worden gezorgd.

Cursus Theologische Vorming voor Geïnteresseerden **Een ontdekkingsreis door de wereld van geloof en bijbel.**

Heb je nou net als de kamerling uit het Bijbelverhaal in Handelingen 8, en dat was 2000 jaar geleden, dat als je de bijbel leest, je net als hij met vragen zit zoals, wat wordt er nou precies bedoeld. Zou je weleens meer willen weten over de bijbel. Hoe zit die bijbel in elkaar en hoe zit het met het oude en nieuwe testament? Wat is de geschiedenis van de kerk en waarom zijn er in de loop van de tijd allerlei dogma's ontstaan? Welke vragen kom je tegen bij ethiek en filosofie? En hoe zit het met al die variaties in de liturgieën van de verschillende kerken? Deze en nog veel meer vragen komen aan de orde in de cursus Theologische vorming voor geïnteresseerden (TVG).

De cursus behandelt breed de verschillende aspecten van de theologie zoals wereldgodsdiensten (Islam, Hindoeïsme, Boeddhisme) hoe kijken mensen in Afrika, Latijns Amerika, Ethiopië, India en China vanuit hun eigen tradities aan tegen God en Jezus Christus. Ook het Jodendom en Spiritualiteit zullen je vast inspireren. Vragen rond kerk en samenleving komen ook aan de orde. Maar de meeste aandacht gaat toch uit naar de verhalen in het oude en nieuwe testament.

Veel cursisten hebben de cursus ervaren als een verrassende ontdekkingsreis. De traditie is veel gevarieerder dan vaak wordt gedacht. Onder de deelnemers kom je mensen tegen van heel verschillende achtergrond. Dat levert onderling boeiende gesprekken op. De docenten komen uit Den Haag en omstreken. Iedereen is welkom op de cursus ongeacht leeftijd, achtergrond, opleiding, wel of geen godsdienst of geloof. De cursus duurt drie jaar en wordt in Den Haag in de zalen van de Christus Triumfatorkerk gegeven. Elk cursusjaar omvat 29 weken met per bijeenkomst twee lessen van vijf kwartier. Aan het eind van de cursus krijg je een certificaat. Bij genoeg aanmeldingen begint het nieuwe cursusjaar de tweede week van september op woensdagavond.

Nieuwsgierig geworden? Mail of bel dan naar de secretaris: Annemarie van Duijn: w.van.duyn1@kpnplanet.nl, (071) 407 35 66 / 06-55 37 50 48. Of ga naar de website van de TVG Den Haag: www.tvgdenhaag.nl.

Taizé Avondgebed Voorburg

Op 9 oktober 2022, 8 januari 2023, 12 maart 2023 en 11 juni 2023 organiseert Taizé Voorburg regionale Avondgebeden in de stijl van Taizé in de Koningkerk te Voorburg (Bruijnings Ingenhoeslaan 4). Voorafgaand is er voor wie wil een meerstemmige zangrepetitie en een maaltijd. 17:15 uur Zangrepetitie, 18:15 uur Maaltijd, 20:30 uur Avondgebed. Om een idee te krijgen van hoeveel mensen we kunnen verwachten is opgeven zeer gewenst. Dit kan bij Carolien Slevin via taizevoorburg@gmail.com. Kijk ook eens op www.facebook.com/Taize-Voorburg.

De musical 'Vis-à-vis'

Al sinds 2019 is de musicalgroep van de Nieuwe Kerk in Rijswijk, waarin ook mensen uit andere gemeenten meedoen, bezig met een nieuwe musical. Na improvisaties op teksten rond het thema 'Kijken en Zien' is een mooi, leuk en soms zelfs hilarisch verhaal geschreven. Ook de liederen en de muziek zijn zelf geschreven. Zo ontstond de musical 'Vis-à-vis'. Een verhaal over mensen die tegenover elkaar komen te staan; vis-à-vis dus. Dat kan verlamd werken, is er dan een uitweg... is er een oplossing? Komen er nog meer mensen tegenover elkaar te staan, of komt de oplossing uit onverwachte hoek?

U kunt het allemaal gaan zien in onze musical 'Vis-à-vis'. Door corona is de musical al vier keer uitgesteld! Sinds maart zijn de repetities weer in volle gang en doet iedereen enthousiast zijn best om straks een mooi resultaat neer te zetten. Aangezien er mensen uit verschillende gemeenten meedoen, zouden we het fijn vinden als ook gemeenteleden van de andere kerken komen kijken. Iedereen is welkom! De uitvoeringen zijn op:

- vrijdag 7 oktober: 20.00 uur
- zaterdag 8 oktober: 20.00 uur
- zondag 9 oktober: 15.00 uur

Kaartjes zijn te bestellen via musicalprojectnk@gmail.com.

We zien u graag in de Nieuwe Kerk, Steenvoordelaan 364 in Rijswijk. Heel graag tot ziens.

Namens de organisatie,

Marianne Kamphuis

Advertenties

want met afscheid
begint herinnering

UitvaartZorgDiensten

Damlaan 64 - 2265 AP Leidschendam-Voorburg

- 24 uur per dag, 7 dagen in de week bereikbaar en beschikbaar

Uitvaartcentrum Leidschendam-Voorburg

Strandwal 1 - 2265 AR Leidschendam-Voorburg

- 24 uur per dag vrij toegankelijk voor de nabestaanden

Uitvaartwinkel • Informatiecentrum • Kantoor

Damlaan 64 - 2265 AP Leidschendam-Voorburg

- open maandag t/m zaterdag tussen 12.00 en 16.00 uur

Voor een waardevol
afscheid met zorg en
respect afgestemd op
ieders persoonlijke
wensen.

070-3202040 www.vdhuz.nl

Kerkelijke bijdrage

Voor vragen of opmerkingen over de vrijwillige bijdrage voor Kerkbalans kunt u contact opnemen met de akb-kerkrentmeester van uw wijkgemeente:

Vlietwijk: dhr. Mark Rip, 06-48 15 40 09

e-mail: markrip1@gmail.com

Heuvelwijk: dhr. Hans Grolle, (070) 320 12 26

e-mail: hgrolle@ziggo.nl

Leidschenveen: dhr. André Vaders, 06-22 59 23 86

E-mail: vaders.jaa@hetnet.nl

Ledenadministratie

U kunt uw vragen/opmerkingen richting het Kerkelijk Bureau kwijt via het postadres: Kerkelijk Bureau van de PG Leidschendam, Damhouderstraat 2/A, 2266 AS Leidschendam, via het e-mailadres: kb@pgleidschendam.nl of via (070) 327 98 21 en (070) 320 74 80. Wilt u het Kerkelijk Bureau inlichten over geboorte, overlijden, huwelijk en verhuizing?

Jongeren Aan Bod Aanbod voor jongeren

E-mail: aanbod@pgleidschendam.nl

The Lounge

Op 11 september tijdens de startdienst gaan we ook weer van start met The Lounge, dit is voor tieners van 12 t/m 15 jaar. We starten met een nieuw team en er komen weer leuke onderwerpen aan. Nieuw dit seizoen is dat in elke gezamenlijke dienst er altijd The Lounge is. Daarnaast is er ook nog elke maand The Lounge in elke wijk. De data daarvoor laten wij nog weten. Keuze genoeg dus! Heb jij er zin in? Wij wel!

Wees van harte welkom op 11 september in de Kruisheuvelkerk!

Carianne, Marieke, Paulyn en Liesbeth